

CENY BRAMBOR OPĚT VZROSTLY

Indexy spotřebitelských cen – inflace – květen 2019

Spotřebitelské ceny vzrostly v květnu proti dubnu o 0,7 %. Tento vývoj byl ovlivněn zejména vyššími cenami v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje. Meziroční růst spotřebitelských cen v květnu zrychlil na 2,9 %, což bylo o 0,1 procentního bodu více než v dubnu.

Meziměsíční růst spotřebitelských cen v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje způsobilo zejména zvýšení cen zeleniny o 6,2 %, z čehož ceny brambor vzrostly o 11,1 % a dosáhly hodnoty 26,19 Kč/kg. Ceny masa byly vyšší o 2,4 %, ovoce o 7,0 %, sýrů a tvarohů o 2,2 %. V oddíle alkoholické nápoje, tabák vzrostly ceny lihovin o 4,6 %, piva o 3,9 % a vína o 1,5 %. Růst cen v oddíle bydlení byl způsoben především zvýšením cen elektřiny o 0,5 % a nájemného z bytu o 0,4 %. V oddíle doprava pokračoval třetí měsíc růst cen pohonných hmot a olejů, který v květnu činil 2,6 %.

Na snižování celkové úrovně spotřebitelských cen v květnu působil především pokles cen v oddíle rekreace a kultura, kde se snížily zejména ceny dovolených s komplexními službami o 1,8 %. V oddíle odívání a obuv klesly ceny oděvů o 0,4 %. Z potravin byly nižší především ceny nealkoholických nápojů o 1,5 %.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 0,9 % a ceny služeb o 0,3 %.

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v květnu o 2,9 %, což bylo o 0,1 procentního bodu více než v dubnu. Zrychlení meziročního cenového růstu nastalo především v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje, kde ceny brambor vzrostly o 88,4 % (v dubnu o 70,2 %). U řady potravin došlo buď k přechodu v růst z jejich dubnového poklesu, nebo ke zmírnění cenového poklesu. Ceny masa byly vyšší o 2,2 % (v dubnu pokles o 0,2 %), ceny ve skupině mléko, sýry, vejce o 1,7 % (v dubnu pokles o 0,1 %). Ceny ovoce byly v květnu nižší o 7,5 % (v dubnu o 9,5 %) a ceny cukru o 23,8 % (v dubnu o 30,8 %). Meziroční růst cen zrychlil také v oddíle alkoholické nápoje, tabák, kde byly ceny lihovin v květnu vyšší o 1,8 % (v dubnu pokles o 0,5 %) a ceny piva o 7,2 % (v dubnu pokles o 1,1 %). Zpomalení meziročního cenového růstu v oddíle doprava bylo způsobeno zejména cenami pohonných hmot a olejů, které zmírnily svůj růst na 3,1 % (v dubnu 4,7 %), a to částečně i vlivem jejich výraznějšího meziměsíčního zvýšení v květnu 2018. V oddíle rekreace a kultura vzrostly ceny dovolených s komplexními službami o 3,2 % (v dubnu o 4,6 %).

Na meziroční zvyšování cenové hladiny měly v květnu nadále největší vliv ceny v oddíle bydlení, kde se zvýšily ceny nájemného z bytu o 3,3 %, vodného a stočného shodně o 2,6 %, elektřiny o 12,5 %, zemního plynu o 3,6 %. Další v pořadí vlivu byly ceny v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje (nárůst o 2,8 %). Vliv na zvýšení celkové cenové hladiny měly také ceny v oddíle ostatní zboží a služby, kde vzrostly ceny pojištění o 5,5 % a ceny finančních služeb o 5,7 %. V oddíle alkoholické nápoje, tabák se ceny zvýšily o 2,3 %. V oddíle stravování a ubytování byly vyšší ceny stravovacích služeb o 4,0 % a ceny ubytovacích služeb o 2,5 %.

Na meziroční snižování cenové hladiny v květnu působily ceny v oddíle odívání a obuv vlivem cen oděvů, které byly nižší o 3,1 %. Ceny v oddíle pošty a telekomunikace klesly o 1,3 %.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 2,6 % a ceny služeb o 3,4 %. Úhrnný index spotřebitelských cen bez započtení imputovaného nájemného (nákladů vlastnického bydlení) byl meziročně 102,6 %.

Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12 měsíců byla v květnu 2,5 %.

Meziroční změna průměrného harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP)¹⁾ 28 členských zemí EU byla podle předběžných údajů Eurostatu v dubnu 1,9 %, což bylo o 0,3 procentního bodu více než v březnu. Nejvíce ceny vzrostly v Rumunsku (o 4,4 %) a nejméně v Chorvatsku (o 0,8 %). Na Slovensku cenový růst v dubnu zpomalil na 2,4 % z 2,7 % v březnu. V Německu byly ceny vyšší o 2,1 % (v březnu o 1,4 %). Podle předběžných výpočtů byl v květnu meziměsíční přírůstek HICP v ČR 0,7 % a meziroční 2,6 %. Bleskový odhad meziroční změny HICP pro eurozónu za květen 2019 je 1,2 %, jak uvedl Eurostat. (Více informací na internetových stránkách Eurostatu: [HICP](#).)

Celková úroveň spotřebitelských cen **domácností důchodců** v květnu ve srovnání s předcházejícím měsícem vzrostla o 0,8 %. V oddíle potraviny a nealkoholické nápoje došlo k růstu cen o 2,1 %. Největší vliv na změnu cenové hladiny v tomto oddíle měly ceny zeleniny, masa a ovoce. V oddíle alkoholické nápoje, tabák vzrostly ceny o 1,8 %. V tomto oddíle se zvýšily zejména ceny lihovin a piva. Na druhé straně se projevil meziměsíční pokles cen v oddíle rekreace a kultura o 0,2 %, především vlivem nižších cen dovolených s komplexními službami.

V hlavním městě Praze se úhrnný index spotřebitelských cen (životních nákladů) ve srovnání s minulým měsícem zvýšil o 0,6 % (o 0,7 % v ČR). V oddíle bydlení se zvýšil index spotřebitelských cen o 0,9 % (o 0,4 % v ČR). V tomto oddíle vzrostly zejména ceny elektřiny. V oddíle potraviny a nealkoholické nápoje se ceny zvýšily o 1,6 % (o 2,0 % v ČR). V tomto oddíle vzrostly zejména ceny masa, zeleniny a ovoce. Opačný vliv na změnu cenové hladiny v Praze měly ceny v oddíle rekreace a kultura. Zde došlo k meziměsíčnímu poklesu cenové hladiny o 0,6 % (o 0,3 % v ČR), především vlivem nižších cen dovolených s komplexními službami.

¹⁾ HICP neobsahuje imputované nájemné.